

Debrecen 1910. XIV. évf. 165. Papp Péntek, augusztus 5.

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Folyóban félre 6 K., negyedévre 3 K., — 2
Vidéken „ 9 K. „ 4 K., 80 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint
az udvarban.

Nagy fegyverkezés. Harc a világhuralomért.

Az angol nemzet világhuralma megtartásáért óriási áldozatokat hozott eddig is, de még több áldozatra szánta magát. A tengeren ur akar maradni és tengeri uralmánának feltétlen biztosításáért, még az ő nagy erejét is fölülmuló áldozatokra képes. Az angol parlament lelkesedéssel fogja megszavazni az 1300 milliót az új Dreagnouth-hajókra. A nemzeti becsület kérdése lesz ez és a nemzeti becsületért áldozni kell. Németország csak 800 milliót áldozatot követel a néptől, hogy tenger alatt járó hajórajt teremtsen, amelynek célja nem más, mint a féltelmes Dreagnouthok elpusztítása — háboru esetén. Németország, vagyis inkább a német nemzet szintén a világhuralomra törekszik és érzi, tudja, sejtí, hogy a tengeren kell összemérni majd erejét az angol nemzettel és a nagy leszámolás már nem késhetik soká. Hogy és hol fog eldőlni a harc a világhuralomért, az mellékes. Nem a Dreagnouthok száma fogja azt eldönteni; a végzetnek

is lesz beleszólása. A spanyol világhuralmat sem az angol hajóraj döntötte meg, hanem a végzet, mely pusztító vihar alakjában jelentkezett és tönkretette a spanyol hajórajt. A végzetnek lesz szava az angol és német világháboruban is, még pedig döntő szava.

De ha két nemzet az őrjöngésig fokozza a fegyverkezést, mert egymással szemben a végleszámlásra készül, mi köze ahhoz Magyarországnak? Miért fegyverkezzünk mi? Minek nekünk néhány Dreagnouth, mikor nem leszünk támadott fél a világháboruban? Mire való nálunk a katonai létszámemelés, mikor mi hódítani nem akarunk, sőt ha tudnánk, se hódíthatnánk? A világháborunak mi hasznát semmiben se láthatnánk, még ha tényleg részt is vennénk benne, miért költsünk tehát mi, magyarok milliókat a szövetséges német és a velünk barátságos viszonyban élő angol nemzet versengésére?

Az a szövetség, mely a monarchia és Németország közt fennáll, nem támadásra, hanem védelemre szól! Hiszen a hármasszövetség a béke zálogaként szerepelt mindig; támadó célzata soha sem volt. Bennünket nem fenyeget

háboru veszedelme, miért hát a folytonos előkészület és a fokozatos, minden erőnket megemésztő fegyverkezés?

Minden, amit a fegyveres erő szaporítására teszünk, önmagunk elleni véték, mert nem a magunk, hanem a német birodalom erejét növeljük a saját érdekeink ellenére? Hát nem elég magyar vér hullott a Morvamezőn, a török háborúkban és a bennünket soha meg nem értő osztrák egyéb, Don Quijote-szerű vállalkozásaiban?

Nem lehet, hogy a magyar nép át ne látná, hogy ez a fegyverkezési őrjöngés teljesen céltalan és fölösleges. Ha a német és angol világhuralomért fölveszi a harcot, nekünk a csendes szemlélődés a kötelességünk. A harc a tengeren fog eldőlni és a mi flottánk a Földközi tengerben van, mint valami egérfogóban. Még nem is segíthetnénk, ha a szándék meg is volna, a német szövetségest, hiszen se a Suez, se a Gibraltári-szoroson nem lehet átrepülni a hajórajunknak, sőt talán az angolok engedelmé nélkül még az Adriai-tenger vizében sem szabad megmosnunk a kezünket!

Mig a német és angol fegyverkezés öntudatos, van

UTI BŐRÖNDÖK NAGYVÁLASZTÉKBAN FEKETÉNÉL

A nagyságos ur utja.

Sárboráki Kelemen nagyságos ur egyike volt a legjobb gazdálkodóknak. Két falu határában húzódott el a birtoka s nyaranta hol az egyik, hol a másik helyen töltött napokat. De a szeme ott volt minden. Irányított, vezetett és eredményt látta szorgalmának.

Ha Béltekről, ahol akáclobos parkban büszkélkedett nemesi kuriája, átment a szomszéd faluba, gondos felesége ügyelt fel a gazdaságban, amíg férje-ura a másik falut csaknem körülölelő birtokán buzgókodott.

Ha Béltekről a szomszéd birtokra ment, rendszerint kocsin tette meg az utat. Figyelmes felesége ilyenkor ruoát sütött, osírkét rántott s friss kenyérről, jó borral, szóval gondosan összeválogatott elemőzsiával rakta meg a homokfutó kocsi hátuljához erősített kosarat. Két napig, meg három napig is odamaradt az ural, nem

volt, aki főzön neki, hát így gondoskodott róla jó előre.

De Sárboráki Demeter többször mint nem azon vette észre, hogy a jól felpakolt elemőzsi legnagyobb része hiányzott, mire a szomszéd faluba ért. Jó órajársnyai az ut s nem tudta megfejteni, akárhogy akarta, nem bírta okát lelteni, hogyan tűnt el a kosárból java az elemőzsiának.

Alaposan megfigyelte a kosarat, nincsen-e valami hibája. Körömfeketényi sem volt. Megfigyelte, mikor a felesége gazdagon belepakolt, mégis mire megérkezett, harmadrészét se találta a finom elemőzsiának. Ennek már a fele sem tréfa — gondolta magában. — A kosarat mindenesetre utközben érheti baj. De hogyan? Ez ütött szeget a fejébe.

Feltette magában, hogy a legközelebbi alkalommal egész utja alatt nem veszi le szemét a kosárról. Meg is tartotta. A pompás falatok beraktározása után, mikor a kocsi utra ült, úgy helyezkedett el, hogy a kosár mindig a szeme előtt legyen.

Fél utat is megtették már, de a kosárnak semmi hibája se esett. Mikor a kis erdei fordulónál lombos fák árnyékában szűk dűlőre tértek be, egyszerre valami rézbőrű, mezitlábos alak osont ki a bokorból, meglapulva került a kocsi háta megé s felnyitotta a kosarat.

— Cigány ez! Adta kom, hát ez dézsmálgatja az én drága suttjeimre. Megállj more, ezt nem viszed el szárazon.

Amig így morfondírozott, a cigány kikapott a kosárból egy salt ruoát s il a berek, nád a kerek, bele a bozótba. A kocsiára kiabáló nagyságos urra nem maradt egyéb a boszuságnál.

— Megállj fel Hó! Ne eredj tovább. Nézd az adta cigányát, viszi a rucasültet.

Amig a kocsi megállott, leugráltak a homokfutóról s a bozontok közt keresni kezdtek, eltűnt a cigány, mintha a föld nyelte volna el.

Sárboráki még harmadnap is ezen boszankodott, sőt amikor visszatértek Béltekre, otthon is mindig a cigányt szidta:

Máramaros gyöngyc a Szaploncai

savanyuviz

alkalikus a mely borok keverve is kitűnő itáló ital. Savanyu borok kellemes íst ad és nem fest. Kapható mindenütt. Főraktár:

Kontsek Géza és Félegyházy Jánosnál. 1 láda tartalma 40 üveg 7/10 literes Ára 12-50 kor. Üres üvegek ládával együtt 4 kor.-ért vétetnek vissza.

terv és oél, a mienk csak majmolás, mely céltalansága mellett neveltséges is. Mikor a világ nagy erői mérkőznek, nekünk ott hallgass és bámulj a nevünk. Jól mondta Sztambulov, a volt bolgár Bismarck (persze Bulgária nagyságában!) egyszer a szobranjében, mikor arról volt szó, hogy a Fekete tengerből Bulgáriára eső partocska védelmére hadihajót vásároljanak: Minek az a hadihajó, hiszen komoly háboru esetén nem tudnánk hova eldugni! Így járunk mi a Dreagnouthokkal is komoly, világháboru esetén.

Minden fegyverkezésnek támadó céljának kell lenni. A védelemhez félannyi erő se kell, mint a támadáshoz. Nekünk hódítási céljaink, világhatalmi ábrándjaink nincsenek, nem is lehetnek, hiszen a neveltségig jogosulatlanok lennének.

Ha pedig a jövő világháboruban a néző szerepe jut nekünk, akkor más szemmel kell néznünk a dolgokat. Mi a mi hasznunk? A németet ösmerjük; ez a faj ellenségünk ezer év óta, kihasználta bennünket; hálából, hogy a török ellen védtük, eltiporta függetlenségünket. Jót tőle sem várhatunk, hiszen a német faj világhatalmi törekvéseiben mi fegyverrel hódított tartományként szerepelünk a kulturvolk leltárában.

Az angol világhatalom érdekörétől mi távol esünk; nekünk az angol nemzet nem árt, nem is akar, sőt a saját érdeke követeli, hogy használjon nekünk, ha tud és ha sokba nem kerül, használ is. Megtette a multban (1849 után) is, megteszi, sőt fokozottabb mértékben, a jövőben is. Miért kellenkedjünk mi oktalanul Angliának az új Dreagnouthokkal, ha nincs okunk rá, sőt vele még Anglia rokonszenvét is kockáztatjuk?

Magyarországnak nem kifelé kell erő kifejtene, hanem idebent kell erősítene magát; minden anyagi erejét a magyar szupremácia biztosítására kell fordítania és amíg az biztosítva nincsen, addig kár áldozatokat hozni fegyverkezésért.

A főrendiház ülése.

A főrendek mai első és utolsó érdemleges ülése tizenegy órára volt kitűzve, de csak fél 12 órakor nyitotta meg Csáki Albin gróf elnök.

Az elnöki előterjesztések során elparentálja ékes szavakban gróf Pálffy Istvánt, kinek emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg. Jelenti, hogy a király Szögyényi Marich László nagykövetnek az örökös főrendiházi tagságot adományozta. Felolvassa azon főrendek neveit, kiket országgyűlési képviselőkké megválasztottak s akik főrendi jogukat nem gyakorolhatják.

Jelenti, hogy a főrendiház összes bizottságai megalakultak. Bejelenti az eddig beérkezett törvényjavaslatokat.

Stéltényi Sándor gróf kéri a bejelentett javaslatok tárgyalására a sürgőséget kimondani.

A főrendiház így határozott.

A jegyző felolvassa a képviselőház által elfogadott beszédre adandó válaszfelirat szövegét. Majd a főrendiház válaszfeliratát olvassák fel.

A főrendiház vita nélkül elfogadta általánosságban és részletekben a feliratot.

Hertelendy Ferenc beterjeszti az igazoló bizottság felterjesztését, mely tudomásul szolgál.

Következett az 1910. évi indemnitásról szóló javaslat tárgyalása.

A főrendiház vita nélkül elfogadta általánosságban és részleteiben.

Ezután az unjonclétszám megállapításáról szóló javaslatnál.

Windisgrätz Lajos herceg szólal fel. Rövid felszólalásában a véderő fejlesztését követeli, mert Magyarország ereje csakis a hadseregében rejlik. Kívánja a katonai kérdések elintézését, a két éves katonai szolgálatot sürgeti. A javaslatot elfogadja, de kéri a honvédelminisztert, hogy a készülő új véderő-törvény küszöbölje ki végleg a katonai kérdéseket a politikából.

A javaslatot a főrendiház általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Következett a román kereskedelmi szerződés becikkelyezése.

Matlekovics Sándor szól hozzá a javaslatához. Kijelenti, hogy a javaslatot indokálásánál fogva elfogadja, de elvárja a földmivelési minisztertől, hogy az állatbehozatalra tett ígéretét be fogja váltani. A többi termelés elérése céljából a miniszternek nem közigazgatási hatóságokra, hanem a társadalomra, a gazdasági egyesületekre kell a súlyt fektetni. Kifejti nézetét az állattenyésztés visszafejlődésének okairól.

Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter válaszol Matlekovicsnak egész röviden. Tény az — ugymond — hogy nálunk állatspekuláció folyik, ami rendkívül káros hatással bír. Ami a másik részét illeti Matlekovics felszólalásának, kijelenti a miniszter, hogy nem is lehet elképzelni eredményes munkát a gazdasági egyesületek támogatása nélkül. Vaunak ugyan gazdasági egyesületek, melyek nem működnek hasznosan, de ezek csak elenyésző csekély számuak. Kéri a javaslat elfogadását.

A főrendiház vita nélkül általánosságban és részleteiben elfogadta a javaslatot.

Katonák hitelintézete.

A király 80. születésnapjára a katonatisztek anyagi helyzetének a javításáról fog elsősorban történni gondoskodás. Első formájában ez a hír nem bizonyult egészen a szándékolt terv szerint valónak, de most újabb hír érkezik Bécsből, a mely megerősíti, hogy — ha más formában is — a király nyolcvanadik születésnapjára a katonatisztek anyagi helyzetének a rendezése még sem fog elmaradni.

E hír szerint először is már most készen van egy nagy katonai hitelintézet tervezete. Ennek a hitelintézetnek az lesz a feladata, hogy a katonatisztek adósságát konvertálja, a jövőre nézve új és nagyon előnyös kölcsönök felvehetését biztosítsa nekik. Ennek az intézetnek a működése a hónap 18-ikán, a király születése napján kezdődik meg, a miről királyi kézirat és legfelsőbb hadparancs fogja értesíteni a hadsereget. Azonkívül pedig rendezni fogják a nyugdíjviszonyokat is, különösen pedig az 1900 előtt nyugdíjazott, ugynevezett „Altpensionist“-eknek nyugdíjviszonyait.

És itt okos elv szerint fognak eljárni. A nyugdíjasoknak nem a rangját, hanem a személyi és anyagi viszonyait veszik első sorban tekintetbe. Nem ridegen, mate-

— Adta fékom ronda cigánya, megfoglak, ha addig élek is.

A legközelebbi utra készen volt tervével. Megint jól felpakoltatott, de most már az elemősiát betette maga elé a kosiba. Hátul, a kosárba egy irgalmatlanul nagy csapó tört helyezett el, annak a kinyitott vaskarjára erősített egy fél rucát.

— No, most már mehetünk!

Mentek is. A kis erdei fordulóg baj nélkül jutottak. De ott már figyelt a kocsis is, a nagyságos ur is. Már-már azt hitték, hogy a furfangos cigány elővette a jobbik eszt s feléje se néz a jól ismert kocsinak, mikor a bozótból, mint rendesen, most is meglapultan, de mintha most jobban vigyázna, kisurran, lapulva követi a kocsit, felnyitja a kosarat s a másik pillanaton már jajgatva mutatja füstös képét Sárboráki Kelemennek.

— Jaj, nagyságos ur, álljanak meg.

— Miért te, mi lelt?

— Odaragadtam.

— Hová te?

— A kosárhoz.

— Ne nyultál volna hozzá!

— Kezit, lábát csókolom, csak meg akartam igazítani, hogy le ne essék.

— Ismerlek, adta fékom cigánya.

— Dehogy ismer. Nem ebbe a faluba való vagyok én.

A tör bekapta a cigány kezefejét, nem bírta kihuzni s akár akarta, akár nem, szaladni kellett neki a kocsit után. Jajgatót, konyörgött, rimánkodott, de Sárboráki hajlíthatlan maradt. Ráadásul még a kocsisát nógatta:

— Sebesebben Miska, bírja a cigány!

— Dehogy bírom, instálom, jaj, dehogy bírom. Valami vadállat bekapta a kezemet s nem enged. Nagyságos ur, nagyságos ur, az angyalok aranyozzák be azt a drágalatos jó szívet, állítsa meg a lovakat, mert meghalok.

— Nem lesz kár érted.

— Jaj, dehogy nem, dehogy nem. Tessen csak megkérdezni a Rébékét.

Sárboráki jókat mulatott, nagyokat nevetett, tréfálkozott a cigánynyal, de a törből nem szabadította ki.

— Hajts be Miska, a faluba!

Miska meg behajtott s még a csendes utcára is csakhamar kikerültek az asszonyok, gyerekek s jót kacagtak a kocsit után jajgatva szaladó, mezitlábos cigányon, a kinek a jobb keze ott volt a kosárban.

Sárboráki Kelemen egyenesen a község házára vitte az ő cigányát s az ámbitusra elibe jövő bíró felé lekiáltotta a kocsiról:

— Cigányt fogtam, bíró uram.

Ott, a község háza udvarán eresztette ki a morét a kosárbahelyezett törből. Megnyomta egy kocsit a cigány kezét s mikor jajgatva hallgatta a bíró sentenciáját, keservesen jajdult fel:

— Csak legalább jól lakhattam volna!

Zsüli.

Legjobb a Békési Róza „Márvány” szin szappana

matikailag elosztott nyugdíjvitáról van szó, tehát szó, hanem arról, hogy a nyugdíjak megjavítására szánt összeget valóban az igazi szükség és a reális követelmények szerint osszák szét a penzionátusok között.

VÁRMEGYE

A kut titka. Nyiregyházán a baromvásártér kutjából egy ismeretlen egyén hulláját huzzák ki a napokban. Kiderült, hogy az illető Nagy Ferenc hajdudorogi földműves, aki még a múlt hó 17-én eltűnt hazulról. Valószínűleg részegen esett bele a kutba, vagy pedig öngyilkosságot követett el. A nyiregyházi rendőrség megindította a nyomozást.

Nyolc nap egy emberéletért.

A szarka-vadászat vége.

Halálos szerencsétlenség történt ez év március 14-én a Halápon. Ifj. Szabó János 21 éves cseléd ugyanis véletlenül agyonlőtte Nagy Lajos nevű 42 éves cselédétársát. Mindketten Major András gazdálkodó tanyáján szolgáltak. Az eset részletei a következők:

Ifj. Szabó János kölesön kért egyik ismerősétől egy fegyvert, amelylyel szarkákra vadászgatott. Amint azonban egy izben elszűtötte a puskáját, véletlenül Nagy Lajos homlokába hatolt a golyó, aki egy épület mellől éppen akkor lépett elős nem vette észre a lövöldöző legényt. A szerencsétlen ember nyomban meghalt.

Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék. Ifj. Szabó Jánost gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt vonták felelősségre s az enyhítő körülmények figyelembevételével nyolc napi fogházbüntetést szabott ki reá.

Vita a villamos vasuti sinek körül.

Sinszékes sinek alkalmazása.

A villamos vasut sinpárjainak lefektetése már javában folyik. A tegnap délelőtt tartott tanácsulésen felmerült az a nézet, hogy a csonka vágányoknál és a kitérőknél sinszékes sineket alkalmazzanak, mivel, tekintettel arra, hogy a tér nagyon szűk és a kettős vágányokba könnyen beleakad a kerék, tartani lehet attól, hogy forgalmi akadályok lesznek. Ezek elkerülése végett inkább a főnixsinek használása ajánlatos.

Aczél Géza főmérnök kijelenti, hogy közlekedési zavaroktól nem kell tartani, mert ezeken a vágányokon úgy is ritkán járnak a kocsik. A főnixsinek lerakása pedig csak kárára volna a városnak, mivel emelné a befektetési tőkét, ami pedig majd a megváltási összeg növekedését vonja maga után.

A tanács végül is úgy határozott, hogy vagy alkalmazzanak főnixsineket, vagy úgy fektessék le a csonka vágányokat és a kitérőket, hogy a forgalmi nehézségeket elkerüljék, mert különben a műtanrendőri bejárás ellenvetéseket fog támasztani.

Öngyilkos bankigazgató.

Agyonlőtte magát.

Az édes apja sirján.

A budapesti régi zsidótemetőben ma reggel egy férfi hullát találtak.

Azonnal látták, hogy öngyilkosság történt. Az öngyilkos golyót röpitett az agyába, a Browning pisztoly a sir mellett feküdt.

Értesítették a kapitányságot, ahonnan dr. Traytler Elemér rendőrfogalmazó és dr. Faltay László rendőrorvos ment ki a temetőbe.

Megállapították, hogy az öngyilkosság még tegnap délután történt. A hulla teljesen kihült és merev volt. Az öngyilkos Browning pisztollyal jobb halantékon lőtte magát, a golyó az agyát összeroncsolva, a bal halantékon is átütötte.

Irományokat, leveleket nem találtak a hullánál, csak egy máv. másodosztályú évi bérletjegyet, Biró Márk nevére kiállítva. A benne levő aroképből megállapították, hogy az öngyilkos Biró Márk, a Mozgókönyvtár Részvénytársaság igazgatójával azonos.

A hullánál volt egy arany orresiptető, zsebkés, zsebkendő stb., pénztárcájában 892 korona 92 fillér készpénz volt.

Az öngyilkos atyjának, Berliner Fülöp, volt budapesti kereskedőnek sirján lőtte magát agyon. Hulláját beszállították a bonctani intézetbe.

A Mozgókönyvtár r.-t. alintézete az Altalános bank r.-t.-nak. Az Altalános bank r.-t. éveken át egészen kis anyaggal dolgozó szövetkezet volt és ehez lépett be Biró 18 évvel ezelőtt, mint gyakornok. Hamarosan többre vitte és amikor néhány évvel ezelőtt a szövetkezetből részvénytársaság lett, Birót már mint másod igazgatót vették át.

Biró ekkor már beteg ember volt, a kit éppen betegsége akadályozott meg abban, hogy teljes munkakörét kifejthesse. Munkaköre mindig szűkebbre és szűkebbre szorult, öt év óta teljesen fölöslegessé vált a bankra nézve és Biró egyik fürdőből a másikba járt, hogy gégebaját kigyógyíthassa.

Most is két ilyen fürdőközben tartózkodott Budapesten. Nagyon valószínű, hogy bajának gyógyíthatatlansága adta kezébe a fegyvert, mert vagyoni helyzete teljesen rendezett.

Halála a banknál sem munkakörben, sem üzleti tevékenységben semmi változást vagy a legkisebb anyagi károsodást nem jelent.

Biró családos ember, felesége és egy leánygyermek volt. Családja jelenleg Nagymaroson nyaral. Boldog családi életet

élt, vagyonos volt. Igazgatóvársai becsülése szerint legalább százszor korona készpénz vagyonának kellett lenni, tehát az anyagiak sem adhatták kezébe a gyilkos fegyvert. Betegsége volt oka az öngyilkosságnak.

A csatornázás.

A Miklóstutcai nyílt árak kikövezése. Házi osatlakozás. — A csatornafal méretei.

A városi tanács tegnapi ülésén foglalkozott a csatornázás ügyével. Kimondották, hogy a Hatvan-utcai kertek között lejárókat fognak létesíteni.

Szóba került a Miklós-utcaótlól kezdődő nyílt árok földmunkája és fenékkikövezése is. Joó István ellenőrző azt javasolta, hogy mivel ezek a munkálatok elvégzése nincsen a szerződésben kikötve, kérjenek a Fried és Adorján cégtől ajánlatot.

A vállalkozó már be is adta ezekre vonatkozólag költségvetéseit, melyek szerint száraz talajban 1 korona 75 fillérért, nedves talajban pedig 4 korona 35 fillérért hajlandó egy köbméter földet kiemelni; 6 korona 30 fillérért kövezi ki a fenéknek egy négyzetméterét, egy köbméter kiásott földet pedig 1 korona 35 fillérért hord el.

A tanács Aczél Géza és Körner Adolf felszólalásai után úgy határozott, hogy a fenékkikövezésre az ajánlatot elfogadják. Kimondja azonban, hogy akár nedves, akár száraz talajban és is, egy köbméterért csak 1 korona 75 fillért fizetnek, vagyis az eredeti általány árat, a földet pedig házilag hordatja el a télen.

Házi osatlakozás.

Azután a házi osatlakozások felett tárgyaltak. Miután azonban itt ellentétes nézetek merültek fel, a javaslatot visszadták a csatornázási bizottságnak, hogy a vita során elhangzott nézetek figyelembevételével tegyen újabb előterjesztést.

Arra vonatkozólag, hogy a csöveket alulról vagy felülről kapcsolják-e be a főcsöbe, szintén nem döntöttek, mivel nem tudtak megállapodásra jutni, hanem újabb javaslatot kérnek a csatornázási bizottságtól.

A csatornafal méretei.

A csatornafalat legutóbb tizenöt milliméterre kontemplálták, de a használt keverékben a cément hozzáadását csak egyharmadrészen kötötték ki. Most azonban megelégszenek öt milliméteres vastagságu csövel is, de azt kívánják ezzel szemben, hogy a keverék fele legyen cément. Miután kétségtelen, hogy így nagy anyagmegtakarításról van szó, felhívták a közegészségügyi mérnöki hivatalt, hogy számítsa ki, mennyit takarít meg a vállalkozó, hogy ezt majd leszámíthassák.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

Csipke és szövetfüggönyöket kifogástalanul tisztít

Koncz József
ruhafestő

Főüzlet: Arany János-u. 10.

Fiókülzetek:

Bathányi-u. 2. és Vár-u. 3. az udvarban.

A „halál fia.”**Álarcos rablók.****Kirabolt földbirtokos.**

A háromszéki megyei Szent-Ivánlaborfalván kegyetlen módon végrehajtott rablógyilkossági kísérlet történt az éjjel. Tudósítónk távirati jelentése szerint ugyanis Kiss Mihály földbirtokos egyedül volt lakásán.

Ejjel egészen nyugodtan, gondtalanul akart pihenőre térni, mikor a mellékszobában zajt hallott. Felállott és a mellékszoba felé sietett, de az ajtótól megriadtan hőkölt vissza. Egy fekete álarcos ember jelent meg előtte s elváltoztatott hangon kiáltott rá:

— Vissza.

Kiss Mihály pillanat alatt leküzdötte a meglepetéssel együtt ébredt félelmet s vakmerő bátorsággal neki akart rohanni az álarcos alaknak, de erre hirtelen másik, harmadik, összesen hat álarcos rabló ugrott eléje:

— Vissza, vagy a halálfia vagy!

Kiss Mihály szembeszállt a rablókkal. Láta, hogy a védekezés hiába való, mozdulatlanul maradt s csak azt kérdezte meg, hogy mit kívánnak tőle.

— A pénzedet.

— Nem tartom itt.

Csak ennyit mondott Kiss Mihály s a másik percben már a rablók neki rontottak, torkon ragadták, letiporták a földre s mialatt a rablók közül kettő rajta térdelt s közben-közben bicskával vagdaltak hol a karjába, hol a vállába, hol a combjába, a többi rabló felforgatott a szobában mindent s hessz kutatás után háromezer korona pénzt találtak.

Kiss Mihály az eszméletét veszítette s reggel felé, mikor öntudatra ébredt, a községi előljáróság tagjait látta maga előtt. Azoknak mondta el nagynehezen, hogy milyen borzalmas rablótámadást élt át az éjszaka. A községi orvos konstataulta, hogy a rablók által ejtett sérülések súlyosak, Kiss Mihálynak a torokcsontja is eltört. Széles körű, de eddig még eredménytelen nyomozást indítottak.

VÁROSHÁZA.

Bérbeadás. A Jabloncay által bérelt birtokot a város átruházta Sziló Ferencére. A bérelt tizenkét évre szól. A közgyűlési határozatot többen megfélebbezték. A belügyminiszter most értesítette a városi tanácsot, hogy a közgyűlés határozatát jóváhagyta.

Kassa, Debrecen, Nagyvárad.**Uj vasuti összeköttetés.**

Debrecen városa már több ízben koptgatott a kormánytól, hogy a Magyar Államvasutak fővonalait szaporítsa azáltal, hogy Kaassától Debrecenre és Nagyváradon át Temesvárig teremtsen közvetlen összeköttetést. Ezt a kérelmet azonban mindannyiszor elutasították, pedig nem lehet vitás, hogy mily fontos az ország északi és déli részére ennek a gazdasági és forgalmi kapcsolatnak a létesítése.

Most ujabbán Kassa, ez a mind jobban fejlődő felvidéki város lépett akcióba ezért a vasutért. Mint értesülünk, Kassa nagyon is erélyesen sorompóba állt a fővonal kiépítésért, sőt az akciót ki akarja terjeszteni a többi érdekelt városokra, hogy együttesen kérelmezzék a miniszteriumtól, a Kassa—Debrecen—Nagyvárad—Temesvár közötti vonalon a gyors- és személyvonatok járatását.

A mozgalomhoz bizonyára örömmel fognak csatlakozni az említett városok, mert mindegyiknek komoly és nagyon fontos érdeke, hogy ez a nagyjelentőségű terv minél előbb megvalósuljon.

Koponya-kereskedés Kolozsvárott.**Kivitelünk Prágába.**

Ne panaszkodjunk, hogy nekünk nincs kivitelünk Ausztriába. Van. Mert például Csehországba Kolozsvár szállít koponyákat. Valódi, hamisítatlan emberkoponyákat. Nincsenek ugyan megelégedve a mi cikkekinkkel, az áru minőségét kifogásolja a német, de akárhogy van is, annyi bizonyos, hogy élénk, sőt felette élénk összeköttetésünk van a külfölddel e tekintetben. Bizonyoság erre a következő történet, a melyet kolozsvári tudósítónk telefonoz:

Egy Molnár György nevű pénzbeszedő kapott Prágából német levelet és egy német sürgönyt. A távirat tartama németül a következő:

Geld haben wir abgesendet

Lehrmittel Institut.

Azután jött egy levél. Ugyanettől a cégtől, a melynek magyarul a tartalma a következő:

„Nem értjük, miért reklamálja a pénzt, mivel azt már mi elküldöttük. Ugy látszik, valami misztifikáció lehet a dologban, hogy nem kapta meg. A jövőben pedig kérjük, hogy ilyen rossz, selejtes koponyákat ne szállítson nekünk, mert nem érnek pénzt.”

A német levelet és a sürgönyt Molnár György nem értette. Tolmácsot keresett. Elment a Thália-kávéházba, a hol a szoros értelmében megrendültek, a mikor a rémes, sőt borzalmas kifogásokat elolvasták.

Nem jók a koponyák... Itt ugylát-szik, valami szörnyű titok lappang. De legjobban megrendült Molnár György és mit tehetett egyebet, átadta a véres és rémes dokumentumokat a rendőrségnek.

A rendőrség azután hamarosan világosságot derített a dologban. Van ugyanis a bonctani intézetben egy szolga, hasonló nevű és ő az, a ki a koponyaszállításokat eszközli Csehországba. Az ő szállításaival nincsenek megelégedve a prágaiak.

A kolozsvári rendőrség most arra kíváncsi, az intézet vezetője tud-e erről a kivitelről és mert bizonyos, hogy nem tud, miképp kerülnek a koponyák nemzetközi forgalomba?

A pénzügyi palota tervezete.**A Kossuth-utcán építik fel.**

Rég óta huzódik már a pénzügyi palota felépítésének kérdése. Most, hogy a pénzügyigazgatóság megsürgette a városi tanácsot, újból megtette az ajánlatot, ugyanazt, amit régebben már a pénzügyminiszter közölt.

Az ajánlat szerint a város hajlandó megvenni a kincstári épületet 300.000 koronáért, mely összeg, ismerve a helyi viszonyokat és a debreceni házak jelenlegi forgalmi értékét és hogy a telken levő épület régi, elavult, olyan összeg, mit más vevő nem ajánlana meg.

A pénzügyi palota helyéül két telket ajánl a város. Az egyik a Kossuth-utca 20. számú házastelek. Az épület nagysága a meghallgatott szakértők véleménye szerint az új palota felépítésére teljesen elegendő. Az előnye az, hogy a telek háta mögött új utca nyitása van tervbe véve. Tehát az új utcára is, nemcsak a Kossuth-utcára bir homlokzattal. A telek fekvése és alakja megengedi, hogy két udvari keresztépület is emelhető s így a hivatali helyiségek a legelőnyösebben oszthatók be.

A másik a színház melletti Komáromi sarokház és az ezzel szomszédos Bészler-féle ház s az ebbe benyuló Rickl-féle telek kertjé része. Ezek együtt képeznek azt a telektömböt, mely az új palota felépítésére teljesen elegendő.

A Kossuth-utca 20. számú telek megvételét a város közgyűlése, az utóbbi, határozta el, a másik telektömb pedig már évek óta a város tulajdona.

A palotát a pénzügyminiszter által hegybenhagyott tervek alapján a város építeti fel és bérbeadja a pénzügyminiszteriumnak 20—30

Köztudomásra adom,

hogy tulhalmozott nyári férfi- és fiuruha raktáramat beszerzési árban is árusítom. Ezen kedvezményt csak augusztus hó végéig nyújthatom.

Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb

férfi és fiuruha áruháza.

Piac-útca 41.

évre. A bérleti idő alatt az épület jókarban tartásáról a bérlő gondoskodik. A bérleti idő leteltével az épület és összes felszerelését jókarban tartozik visszabocsátani a tulajdonosra a bérlő. Az új palotában nyernének elhelyezést az összes pénzügyi hivatalok, amelyek ma a pénzügyi közgazgatás és az ügykereső felek hátrányára, szétszórva, drága bérhelyiségekben vannak elhelyezve.

Ezek nagyjából azok a feltételek, melyek alapján a város hajlandó volna felépíteni a pénzügyi palotát, amelyre égető szüksége van már régen Debrecennek.

Egy színész tragédiája.

Kassay Viktor, a budapesti Víg-színház tagja, július közepe óta Moosburgban nyaral. Az elmúlt vasárnap több budapesti ismerősével kirándult Pörtschachba, ahol a wörthi tavon akart csolnakázni.

Éppen abban az időtájtban igen erős szél fújt. Barátai figyelmeztették, hogy ilyen viharban veszedelmes csolnakba ülni.

— Eh, mit — válaszolta Kassay — csak nem ijedek meg egy kis szélről.

És azzal egy könnyű csolnakba ugrott. Megragadta az evezőket és néhány lendület után, már mélyen bent járt a tavon. A szél gyorsan elkapta a kis jóságot és sebesen hajtotta tova. Egy magyar barátja még utána kiáltotta:

— Viktor, az isten szerelméért, fordulj vissza!

Ezt azonban Kassay aligha hallotta. Az ellenkező irányból egy propeller jött, a melyen parasztluk voltak. Ezek látták, amint Kassay a csolnakból kihajol és fejével előre belebukik a vízbe.

A propeller gyorsan a szerencsétlenség színhelyére uszott és itt hosszas küzdelem után sikerült kihuzni a színészt a tóból. Mikor a parton födél alatt néhány pernyi élesztési kísérlet után magához tért, az első szava ez volt:

— Hol vagyok tulajdonképpen? Élek még?

Mikor megmagyarázták neki, hogy beleesett a tóba, bosszusan fölkiáltott:

— Oh, miért is nem hagyaték a tó fenekén. Hiszen olyan jó lenne azon a hideg fővényen feküdni!

Néhány pillanatnyi csönd után pedig hozzáfűzte:

— De komisz ez az élet, de komisz ez az élet!

A magyarok elszállították Kassayt a lakására, ahol most gondosan ápolják.

SZÍNHÁZ.

Az Uranus színház mai előadásának megtekintését — eltekintve az óriási nappali hőséget — a legmelegebben ajánljuk. Elsőrendű, elite műsor. Hűtött, szellőztetett helyiség. Ma a legolcsóbb és legkellemesebb szórakozást nyújtja az Uranus.

Az Uranus mai, igen jó műsora. 1. Toulon látkepe a Szajnáig. (Tanulmányos uti felvétel.) — 2. Az uzsorás. (Dráma.) — 3. Szerelem és bátortalanság. (Bohózat.) — 4. Karen Helga, rongyfestő mű-

vészno fellépte. — 5. A jó liqueur. (Bohózat.) — 6. Mr. Keenwood, komikus zsonglőr fellépte. — 7. A festői Velence. (Gyönyörű természeti felvétel.) — 8. A szabadság hajnala vagy amerikai harc. (Szenzációs csatakép.) — 9. Medrano Lili vendégfellépte. Előképek. Plasztikus szobrok. — 10. Jelenet az ember életéből. (Szenzációs drámai kép.) 11. Dr. Szívós automatája. (Kétünő bohózat.) Előadás kezdete minden hétköznap este 9, vége 11 órakor. Helyárak mint rendesen. A színház folyton szellőzés alatt áll. Holnap ugyanez a műsor. Előkészületben: A gyermek dala. Itt még nem létezett, megható történet.

Iparosok ügyei.

Az előjáróság ülése.

A debreceni ipartestület előjárósága tegnap délután tartotta rendes havi ülését az ipartestület dísztermében, amelyen nagyobb részt folyó ügyek nyertek elintézését.

Dávidházy Kálmán elnök bejelenti, hogy szeptember hóban Nyiregyházán gazdasági kiállítást rendeznek és ezzel kapcsolatos kerületi iparos gyűlést tartanak, amelyeken való részvételre felszólítja az előjáróság tagjait. Előterjeszti továbbá, hogy a női szabó-tanonciskola szeptemberben megnyílik s kéri a mestereket, hogy tanulóikat irassák be s a tanfolyam szorgalmas látogatására buzdítsák! A fémipari szakiskola továbbképző tanfolyamát körülbelül 430 mester és segéd látogatta s az ezen való fokozottabb részvételt a jövőben is ajánlotta Dávidházy Kálmán elnök a szakiparosok figyelmébe.

Az Ipartestületek országos szövetsége augusztus 20-án tartja évi rendes közgyűlést Zsolnán s ugyanakkor nyitják meg ott a Baross Gábor Iparos-tanone otthont is. A felavatási ünnepélyen Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár fog beszédet tartani, míg Baross Gáborról Gelléri Mór, országos ipartestületi igazgató emlékezik meg. A közgyűlésen a debreceni ipartestületet Scheibner Gyula jegyző és Hegedüs István építész fogják képviselni, akikhez Dávidházy Kálmán elnök is csatlakozik, ha ideje megengedi.

Hajdúvármegye átiratot intézett az ipartestülethez, melyben bejelenti, hogy a szerb kereskedők és iparosok egyesületének több tagja valószínűleg tanulmányi szempontból meglátogatja Debrecen-t, amikor is szükségét fogják érezni az ipartestület támogatásának. Az előjáróság kimondotta, hogy a legnagyobb készséggel áll a szerb vendégek rendelkezésére. Megvagyunk azonban róla győződve, hogy a debreceni iparosok és kereskedők is a legszívesebben előzékenységgel fogadják majd a szerb látogatókat s mindent elkövetnek tanulmányutjuk sikere érdekében, hogy ez által is ápolják és fejlesszék a köztünk és Szerbia között levő jó viszonyt s esetleg üzleti összeköttetéseket szerezzenek.

Több apró-cseprő ügyet intéztek még el ezután s ezzel az ülés véget ért.

Megszökött két artista a cirkusból.

Eltűnt: egy pénztárcával, két trikkó, más egyéb kosztümökkel.

Igaz, hogy a Schmidt Mihály cirkusza már felpakolt és elpakolt, ámde előbb megtették ezt Berger Lajos 23 éves és Rachoff Vilmos 16 éves artisták, akik addig itt működtek Debrecenben. Nem tudták megvárni még azt a pár napot sem, amíg in-

nen utrakelnek, hanem szépen, észrevétel nélkül megléptek.

Az igazgatójuk állítása szerint október 18-ig hozzájuk kötötte a szerződésük, de úgy látszik, erről teljesen megfeledkeztek. Velük együtt elvándorolt két trikkó és egyéb kosztümök, valamint egy pénztárcával, amelyben kisebb összegű pénz volt. Ezekről valószínűleg tévedésből azt hitték, hogy az övék, pedig a Schmidt Mihály tulajdonát képezték.

Az esetnek azonban igen regényes háttere van. Berger Lajos ugyanis már régebben készült a szökésre, mivel — mint egyik kollegájának elbeszélte — menyasszonyát akarta meglátogatni, aki Nagyszebenben lakik. Ő vette rá Rachoff Vilmost is, hogy kísérje el erre az útjára.

A megugrott artistákat már várja a nagyszebeni rendőrség, amelyet már táviratilag informáltak felőlük.

UJDONSÁGOK.

* **Roncsik Lajos kitüntetés.** Debrecen város főszámvevőjét, Roncsik Lajost a szeretetnek és a tisztületnek igazán szép jelével tüntette ki a debreceni Polgári Kör. Roncsik Lajos a körnek régi, buzgó tagja, sőt elnöke is volt. Később betegsége miatt lemondott tisztségéről. A Kör legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy Roncsik Lajost érdemei elismeréséül a Polgári Kör örökös tiszteletbeli elnökévé választja. Az erről szóló jegyzőkönyvi kivonatot ma délelőtt Vecsey Imre vezetése alatt Czeglédy Gyula, Dávid Mihály és Kerékgyártó József tagokból álló küldöttség adta át Roncsik Lajosnak, aki a nem várt figyelmet meleg szavakkal köszönte meg.

* **Elitelték a szökött huszárokat.** A nyiregyházi 14-es huszárezredtől megszökött huszárok ügyében a debreceni hadbírószág már befejezte a vizsgálatot, sőt állítólag már az ítéletet is meghozták, de még nem hirdették ki előttük. Az iratokat felterjesztették a honvédelmi miniszteriumhoz, amely bekérte azokat. Dulonics László őrmester ellen, akit a felháborító brutalitások elkövetésével vádolnak, szintén szigorú feyelmi vizsgálatot indítottak meg.

* **Dr. Darkó Jenő egyetem tanár.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Darkó Jenő debreceni főiskolai tanárnak a budapesti tudományegyetem bölcsészettudományi karán a közép és új görög filológiából egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és ebben a minőségben megerősítette.

* **Az ingyen rendelő intézet.** A debreceni m. kir. állami gyermekmenhelynél létesített ingyen rendelő intézmény f. é. július havában 207 gyermeket részesített orvosi gyógykezelésben.

* **Rejtélyes öngyilkosság.** Rejtélyes öngyilkosság történt Makón. Egy 30 év körüli fiatal asszony többek szemeláttára belevette magát a Marosba és mire mentésére siettek, a hullámok elsodorták az ismeretlen asszonyt és nyoma veszett a hullámsírban. Tegnap délután 5 óra tájban a mezőn dolgozó munkások fiatal, 30 év körülinek látszó asszonyt vettek észre, a mint a part mentén izgatottan le és fel járkált. Majd egyszerre vetkőzni kezdett, ami annál kevésbé tűnt fel az embereknek, mert azt hitték, hogy a menyecske fürdeni akar. Egy szál ingre vetkőzve, hirtelen belevette magát a hullámokba és mire az emberek a partra rohantak, a víz már messzire sodorta a szerencsétlen életuntat. Egy darabig még fel-felbukkant, sikoltásait is hallották, de kimenteni nem lehetett, mert nyoma veszett a habokban.

Hogy ki lehetett az öngyilkos asszony, eddig még nem sikerült megállapítani, miután a parton hagyott ruhákban semmi féle írást nem találtak a rendőrség emberei, mindössze egy tárcát, melyben néhány korona aprópénz és egy nyakék volt. A rendőrség sürgős megkeresést intézett a partmenti hatóságokhoz, hogy figyeljék a Maros halottját.

* **Kinevezés.** A kultuszminiszterium dr. Böhm Jenőt — okleveles tanárjelöltet — a debreceni állami főreáliskolához helyettes tanárnak kinevezte.

* **Debreceni gyűjtés Jókai szobrára.** Debrecenben gyűjtés történt a Jókai szobrára, amelyhez hozzájárultak: Radó Sámuel, Papp Sándor, Ehrenfeld Miksa, Cira Endre, Kovács László, Kerékgyártó Jenő, dr. Weisz Aladár, özv. Zagya Lajosné, Deutsch Kálmán és Szegál Zsigmond. Az összeg 15 K, amelyet a gyűjtő felküldött a Magyar általános takarékpénztárhoz Budapestre.

* **Esküvő.** Majoros József máj. hiv. folyó hó 6-án délután 5 órakor esküszik örök hűséget, a róm. kath. templomban Szunyogh Mariskának.

* **Öngyilkosság vagy véletlen.** Griskirchenből sürgőnyzik, hogy ott, golyóval átlőtt fejjel, holtan találták Baerenreithert Alfrédet, Baerenreither osztrák miniszter fivérét. A szerencsétlen tegnap reggel vadászatra indult s a leshelyen talált rá neje a halottra. A vizsgálat lesz hivatva kideríteni, hogy véletlen baleset, vagy öngyilkosság esete forog-e fenn.

* **Kigyuladt istálló.** A Csillag-utca 59. számú ház udvarán az esti órákban az istálló kigyuladt. Mire azonban a tűzoltóság kivonult, a tüzet már sikerült eloltani.

* **Sikerült festmény, Városunk Calderonija.** Varga József butorkereskedőnek kirakatában nemrég volt valamely művészi ujdonság kiállítva. Ma egy rendkívüli sikerült művészi alkotás lett ismét közszemlére kitéve, Radetzky Lászlóné pompásan sikerült, életnagyságu olajfestménye, mely az urnót nyári öltözékben, kalapban ábrázolja. A festmény Letzter József udv. fényképész műtermében készült és ugy technika, mint színezése bizonyosága annak a haladásnak, melyet ifj. Kovács János festőművész, a szakszerű vezetés mellett kifejt.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Harsányi Mihály ref. 64 éves, Jászai Imre r. kath. 35 éves, Swetz Julianna g. kath. 2 hónapos, Pozsonyi Pál ref. 15 napos, Szarka Irén r. kath. 9 hónapos, Braun Ilona izr. 6 napos, Balogh Piroska ref. 2 hónapos.

* **Tambura zenekar a Budapest kávéházban.** Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívni, a külföldről hazaérkezett 4 tagból álló elsőrendű magyar, 2 férfi és 2 női tagból álló tambura-, zene-, daltársulat, Jerabica János karmester vezetése mellett tartandó hangversenyére, mely ma és a következő napokon a „Budapest” kávéházban (Hunyadi u. 17—19.) tartatik. Ezen társulat Európa legnagyobb városaiban a legnagyobb elismerésben részesült. A nagyérdemű közönség becses partfogásáért esedezik. Igazgató Horváth József. Belépti díj nincs. Kezdeté este fél kilenc órakor.

* **Györffy Károly női-szabászati tanfolyama,** melyet július 4-én kezdett, befejezéshez ért és szombaton, f. hó 6-án délelőtt 9 órakor megtartandó vizsgára az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Egyben értésére adja a hölgy közönségnek, hogy megfelelő számú jelentkező esetén egy újabb ilyen tanfolyamot rendez.

* **As Arany Bika Mulató.** Az új műsor, amelynek keretében a népszerű kabaret-diva, Keleti Juliska vendégszerepel, nagy sikert hozott az Arany Bika Mulatónak. A program egyik fénypontja, The Millets Angellus világhírű kvartett. Ennek számukról az egész város elragadtatással beszél. A nagy sikert Kovács Andor, Sisters Lilians, Virág Saci, Les 4 Floridas, Eurydice és a többi sláger számok tetézik.

* **Angyalvédjegyes gramfon lemezek,** tük gyári raktára Antalffy Józsefnél.

* **Kötött Strand kabátok 5 forint,** utazó negligé kalapok 2 forint, blousok, nagy választékban kaphatók Rózsa Lajos divatruházában, a főposta mellett.

* **Divat Szalon augusztusi száma 50 fillér,** Antalffy Józsefnél.

* **Eredeti angol és amerikai tennis rakettek gyári raktára,** Mentze Henrik áruházában, Kossuth u. 4.

* **Szabadalmazott Vezuv, poloska és molyirtó gyertya,** melynek füstmentes gáza 4 óra alatt teljesen kiirtja a poloskát és molyt és azoknak petéit. Irás után a lakás egy óra alatt kiszellőződik. Egy 4 koronás gyertya egy 4 méteres szobának elegendő. Piszkot nem hagy maga után. Kapható minden gyógyszerárban, droguériában és jobb fűszerüzletben. Főelárusító: Központi droguéria, Városház épület.

* **Uti bőröndök (kofferek), kosarak,** kézi táskák és utazási cikkek legnagyobb választékban Mentze Henrik áruházában, Kossuth-utca 4.

* **Léda a jelenkor legmegbízhatóbb gummi óvszere.** Főraktár Arany Angyal gyógyszerár, Piac- és Szent Anna-utca sarkán. Egy darab 60 fillér, 6 darab 8 K 30 fillér, 12 darab 6 kor.

TÁVIRATOK

Agyon forrázott gyermek.

Budapest, aug. 4. Magod, Zalamegyei községből táviratozzák, hogy ott ma borzalmas szerencsétlenség áldozata lett egy ártatlan kis gyermek. Novanovits Jánosné kenyeret sütött, mialatt egy fazék forróvizet a földön hagyott. Három éves gyermeke beleesett a forróvizbe s menten meghalt. A szegény gyermek testéről a forró víz leégette a húst.

A nagyherceg szerencsétlensége.

Hága, aug. 4. Vilma, Hollandia királynőjének férje ma biciklirtett rövidebb utat. A bicikliről leest, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a kulcsontját törte.

Hét talmudista a vízbe fult.

Budapest, aug. 4. Miskolcra táviratozzák, hogy Grünbaum Ignác mátészalkai kereskedő öcse, aki rabbinus, hét talmudistával Hársfalvára ment, ahol csolnakra ültek. Az evezőkkel banni nem tudtak, a víz közepén a csolnak felborult s a rabbinus a vízbe fult.

Borzalmas jelenet.

Budapest, aug. 4. A Papnövelde-utca 18. számú ház udvarán, ma délben fél 12 órakor izgalmasan borzalmas jelenet játszódott le. Száz Erzsi cselédleány, valószínűleg szerelmi bánatában meg akart válni az élettől s hogy célját érje, a harmadik emelet korlátjára mászott, hogy a magasból az udvarra vesse magát. Jakab Mariska társnője észrevette, az utolsó pillanatban megkapta és jajgatva, segítségért kiáltott, minden erejét megfeszítve tartotta. Száz Erzsi ég és

föld között lebegett, de Jakab Mariska, akit a nagy teher csaknem kirántott, nem engedte. A jajgatásra összefutott házbeliek segítségével emelték vissza az öngyilkosságra szánt leányt. Jakab Mariska azonban az erejét megfeszítő munkának áldozata lett. Belső sérülést szenvedett s állapota súlyos.

Sztrájk.

Hamburg, aug. 4. Miután a hajóvállalatok és a német hajógyárak egyesülete a munkaidő leszállítását s a munkabérek fel-emelését nem teljesítette, holnap 8000 fémmunkás sztrájkba lép.

Belefult az uszodába.

Miskolc, augusztus 4. Szalay Péter pénzügyőr egyike volt a legjobb uszóknek. Ma elment a katonai uszodába, a hol hirtelen görcsöket kapott és a vízbe fult.

Az iglói pótvalasztás.

Igló, augusztus 4. Az iglói pótvalasztás ma zajlott le. Délután 5 órakor hirdették ki a szavazások eredményét, mely szerint Münich Kálmán 926, Ritoók pedig 688 szavazatot kapott s így Münich Kálmán lett Igló város képviselője, munkapárti programmal.

Képviselőválasztások.

Budapest, aug. 4. Pécsről táviratozzák, hogy a választás ma rendben folyt le. Egri Béla pártonkívüli 48-as 1189 szavazatot, Ereth János Kossuth párti pedig 620 szavazatot kapott.

Iglón ugyancsak ma kezdődött a választás. Este kilenc órakor Münich Kálmán munkapárti 433 szavazatot, Ritoók János Kossuth párti 173 szavazatot kapott. A Münich győzelmét biztosra veszik.

Álarcos rablók.

Budapest, aug. 4. Románoskáról táviratozzák, hogy Mityin Dima, gazdag földbirtokost álarcos rablók meggyilkolták és kirabolták. A nyomozás folyik.

A kolera.

Eperjes, aug. 4. Sárosmegye alispánja kénytelen volt erélyes intézkedéseket tenni, nehogy a határon konstátált kolerát behurcolják. A jobbára lengyelországi utasok elől a határt elzáratta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Szabadságról-szabadságra.** Kuliu Imre törvényszéki elnök, Kondor Zsigmond, Bernáth Kálmán, Nagy Kálmán, Almos Zoltán, Tóby István és Tatay Ferenc törvényszéki bírák megkezdették nyári szabadságukat. Baróthy Béla ítélőtáblai bíró és Daróczy József törvényszéki bíró szabadságukról hazaérkeztek.

§ **Javíthatatlan suhanc.** Rác Lajos 16 éves suhancal sokszor meggyúlt már a baja a büntető igazságszolgáltatásnak s jelenleg is Kassán a javítóintézetben van elhelyezve. Tegnap aztán a debreceni törvényszék újra javítóintézetbe való importálásra ítélte, mivel ez év március havában Korpos Istvánné hajdusoboszlói lakostól 40 koronát, Vágó Imrénéől pedig 9 koronát értékű női cipőt lopott el.

Aru- és értéktőzsde.

Augusztus 3.

Budapesti gabonátőzsde.

8-10 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 22,000 mm. buza.

Rozs, zab, tartott, tengeri 5 fillérrel drágább.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet iránya szilárd volt, bár a múltól gyenge jelentés érkezett, de a készáru piac szilárdsága fedezésekre buzdította a kuliszt. A gabona-neműek árai néhány fillérrel emelkedtek és barátságos hangulattal zárultak.

A forgalom időnként élénk volt.

As árak 50 kilogrammonként

	Kezdete	Változás
Buza május	—	—
Buza október	942	950— 948
Rozs októberre	708	711— 709
Zab május	—	—
Zab okt.	719	726— 721
Tengeri júlus	—	—
Tengeri augusztusra	578	581— 580
Tengeri máj. 1911	587	591— 590

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde iránya kezdetben igen szilárd volt. A vezető értékek 2-8 koronával emelkedtek, a helyi piacon is 8-4 koronával drágább árak kerültek felszínre. Az üzletmenet további folyamán azonban úgy az itteni, mint a bécsi spekuláció nyeresége biztosítása céljából az egész vonalon realizált, miáltal a forgalomban levő értékek árnyereségének javarésze elveszett. A készáru piacon a Keresk. bank 20, a Drasche 10, Aszfalt 5, az Atlantika 12 koronával emelkedett, az Adria részvényt azonban 10 koronával olcsóbban bocsátották áruba. A járadékpiac üszletelen.

Pályázati hirdetmény.

A debreceni állami gyermekmenhelynél egy megüresedett napidíjas állásra pályázat hirdettek. Fizes 2 korona 10 fillér napidíj és élelmezés, jeleníthatni az intézet gondnoki hivatalában 3 nap alatt. Érettségit tett és a géprásban jártas fiatal emberek előnyben részesülnek.

Debrecen 1910. évi augusztus hó 4-ik napján.

A gondnoki hivatal.

Elsőrendű

száraz vályog

kapható

Külsővásártér 10. szám alatt és Lindenfeld Jenő fűszernagykereskedésében Városház-utca 2. pénzügyi épület. 1258

Fazekas Imre

villanyvilágítási és erőátviteli vállalata 1152

Debrecen, Piac-utca 77. szám.

66% 66%

tüzelő anyag érhető el a

RAPID

használat után.

Biztonságilag kipróbálva, több elismerő oklevél. Magyar találmány magyar gyártmány. 1261 Kapható:

minden kályhakereskedésben

Telefon 647.

Telefon 647.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558 sz. 1212

BUTOR.

VARGA JÓZSEF

butorkereskedő, asztalos
: kárpitos és díszítő :

DEBRECEN, IV. Piac-utca 44. sz.

Alapított 1850. Telephon 377.

A debreceni Ipartestületi kiállításán állami ezüstéremmel kitüntetve.

Óriási választék mindenféle butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfiszoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

* Árjegyzék ingyen és bérmentve. *

A debreceni Ipartestületi kiállításán ezüstéremmel kitüntetve.

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás.

Nyári alkalmi vásár.

- Kretonok elsőrendű minőség most 31 kr.
- Selyemfényű ruhavászon minden színben most 39 kr.
- Valódi francia Delin a legjobb minőség most 57 kr.
- Ibolya nyersselyem ruhákra és bluzokra most 110 kr.
- Cipkeszövetek tül és quipure minőségben most 65 kr.
- Madeira batistok gyönyörű szép mintákban 55 kr.-tól.

Ujdonságok
igen nagy és izléses választékban!

Bosznay J. és Társa

divatruházában 1284
Debrecen, Kossuth-u. 5.

Uj! Uj!

Elektrotechnikai gyár

nagyobbítás. 1778

11 év óta fenálló elektrotechnikai gyár és vállalatommal a mai kor igényeinek megfelelőleg újonnan berendezve megújítottam, valamint javító műhelyemet a mai naptól Széchenyi-utca 53. szám alatt megnyitottam.

FÖLDVÁRY L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyár. Telefon szám 816
Villamos és műszaki felszerelési vállalat Irodája és üzlet Piac-utca ideiglenes barak. Telefon szám 106.

A Takarékpénztár és Hitelintézet Rt.

Debrecen Csapó-utca 4.

Elfogad betéteket: könyvecskékre, chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt mérsékelt kamat mellett Váltóra, Kézizálogra, Folyószámlára, Bekebelezés mellett.

Óvadékkölcsönöket ad.

Törlesztéses kölcsönöket folyósít 15-65 évi időtartamra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Értékpapírokat vesz és elad.

Idegen pénzeket és szelvényeket bevált.

Ipari és kereskedelmi vállalatok létesítését és finanszírozását elvállalja és azoknak hitelszükségletét ellátja. 1283

Debreceni Ipari Hitelszövetkezet
mint az országos hitelszövetkezet tagja.

Eladó kisbirtokok.

Nádudvar község borzasi pütlőjében 455 kat hold birtok, melyből 250 kat. hold szántó 205 kat. hold pedig kaszáló és legelő, az alábbi részletezett parcellákban vagy egészben eladó.

1. 28 hold	303	négyszögöl
2. 18 "	846	"
3. 89 "	1005	"
4. 40 "	895	"
5. 11 "	118	"
6. 96 "	14	"
7. 11 "	93	"
8. 11 "	33	"
9. 20 "	1298	"
10. 17 "	383	"
11. 24 "	540	"
12. 6 "	—	"
13. 14 "	1146	"
14. 37 "	231	"
14. 19 "	31	"
16. 15 "	104	"
17. 22 "	185	"

A birtokokat nagyon előnyös, 50 éves törlesztéses kölcsönök terhelik, amelyek a vevők által átvállalhatók.

Az egyes birtokok külön-külön vannak megterhelve, de azért kisebb területek is (tele, negyede) megvehető, a birtokok nag. része tanyabirtok, jó legelővel, marhatenyésztésre kiválóan alkalmasak.

A területek katasztrális holdakban értendők.

Igen kínálkozó alkalom és előnyös vétel letelepülők részére, minthogy a vételárnak csak egy csekély része fizetendő készpénzben.

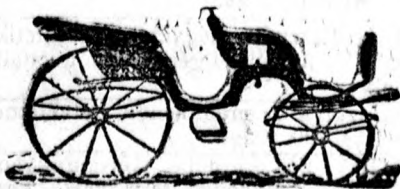
Az egész birtok vételára 250.000 korona.

Ugy erre, valamint a kölcsönök átvállalására s minden egyéb kérdésre felvilágosítást ad a Nádudvari (Hajdumegye) hitelszövetkezet a helyszínen s az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakul.

Országos Központi Hitelszövetkezet
(Budapest VIII. Baros-u, 13. sz.) a hova a kérdezősködések is intézendők. 1292

FÁBIÁN LÁSZLO

1175 kocsigyártó
Debrecen, Hatvan-utca 61.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú uri-, hintó- és hajtó-kocsikat,

Régi kocsikat becsoról. 1175

Megrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések díja 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vastagabb betűből nyomtatott szó 10 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg befűdik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

AJANLAT!

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látészerszhez Debrecen, Piac utca 63. 4114

AZ összes fényképeseti cikkek kapható Löbl Gyula és társánál Debrecen, Piac-utca 63. 4113

INGAÓRÁKAT, ébresztő és mindennemű zseb-órát ép oly olcsón vehetünk havi vagy heti részletfizetésre, mint készpénzért, a Lőkövits Arthur és Társa cégnél. 4184

KIADÓ négy szoba, zártfolyosó, továbbá két szoba, mellékhelyiségek és istállókból álló ház, esetleg eladó. Tanító-u. 10. Nagy tolek, villany világítás, jó víz. 4183

EGY 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel szept. 1-re kiadó. Csapó-utca 59. 4188

Elegánsan bútorozott szoba a Főter közelében kiadó. Ugyanott ebédkoszt bentékezésre kapható. Cím a kiadóhivatalban. 4137

150-200-öt jó szaraz tűzifa ölenként 24 koronájával eladó, megtekinthető Zápolya-utca 6 sz. alatt. 4122

Pénz, Pénz, Pénz nélkül csekély havi részletre kapható Schwartz pipásnál a városházával szemben, fuvola, klarinét, cimbalom és harmonika. 3-4115

VALÓDI szegedi rózsás és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 4111

GÖZSERVEL pörkölt naponta friss pörkölt kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-utca 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 4112

Király kávéja mégis a legjobb, aromás, zamatos, vevő előtt pörköltve kapható, Degenfeldtér. Ugyanott tanuló fölvetetik. 4110

LEGJOBB szabású miederek, csipkek, madeira battisztok szállagok a legnagyobb választékban Benyáts Emil Debrecen, Tisza-palota. 4107

28 párcsába kerül egy pár férfi vagy női harrya fejleése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 4106

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. szám alatti házban egy udvari nagy helyiség irodának, műhelynek vagy raktárnak. Ertekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében, Piac utca 57. szám. 4075

A LEGTARTOSABB és legkényelmesebb saját ké szitési férfi-, női és gyermekcipők nagy választékban, szolid ár mellett szerezhetők be Grizmann Gyula cipész-üzletében, Piac-utca, városház. Mérték utáni megrendeléseket divat szerint készítenek. 3824

KERESLET.

EGY német kis leány jobb családból cserébe jönne szépségről. Ertekezhetni Egri Ferenc péknél, Péterfia 56. 4162

ÜGYES fűszeres segédet azonnali belépésre keres fiix és teljes ellátással, Vass István utóda, Hadházi-ut 4. 4163

EGY fodrászsegéd azonnali belépésre keresetik, Arpad-tér 43. 4165

Korékpár használt, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Express” jeligére, kiadóhivatalba keretnek. 4166

GYÁRI szolga és munkások fölvetetnek Telenki-utca 100 szám. 4091

TELEGDY Sóstófürdőbe kertmunkához értő kis családú minden felvigyázó kerestetik. Ertekezhetni Egyháztér 3. 4155

ALLANDÓ munkát nyerhet józau életű ember. Ferenc József-ut 8. 4150

FÜSZERKERESKEDŐ segéd azonnal fölvetetik Nagy Imre utóda, Arpad-tér 5. 4149

Kártyos tanuló fölvetetik Nagy Antalnál, Arany János-u. 38. 4142

ÜZLETI munkához varró leányok fölvetetnek, Degenfeld tér 4 Wargánénál. 4171

GYAKORNOKOK elsőrangú részvénytársaság-nál megfelelő kezdő fizetéssel, azonnali alkalmazást nyernék. Ajánlatok „60” jelige alatt a lap kiadójába nyújtandók át. 4169

INTELLIGENS egyének, jó megjelenéssel és írással napi 3-10 korona díjazással alkalmaztatnak, Ajánlatok, Allandó jelige alatt a lap kiadójába adandó át. 4170

ELADÁS.

ÜJKERTBEN István malom melletti Nádor-utca 14 sz. szálló eladó. 4157

LEANDER eladó, Libakert Szegfü-u. 11. 4172

Kitűnő órák

legújabb divatu ékszerek legutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközölthetnek az elsőrendű órás műhelyben

Bauer Károlynál

Piac-u. 75. Iparbankkal szemben. 963

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb hálszer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1199

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECEN.

SZOBRANC FÜRDŐ

(Ungmegeye) 1037

az erdős kárpátok alján megnyílt. A Szokolytelepen. Pensió rendszer, napi 6-6 kor-ig, lakás, reggeli, ebéd és vacsora. Szabad vadászattal, az apró vadakra. Idény tart október végéig. Bővebbet SZOKOLY D. ISTVÁN, Szobranc-fürdő.

Diszitett női

KALAPOK

Három koronától

feljebb 1247

Lüster kabátok

12 koronától feljebb.

Pongyolák

öt koronától feljebb.

Gyászkalapok nagyválasztékban

Rózsánál

Kistemplombazár.

Kipróbált

megbízható

Zseb, inga, fali és ébresztő órákat

legszebb ékszereket

jótállással legcélszerűbben

Kurián Gyula

elősmert jó hírnevű

műórásnál szerezzük be.

Debrecen, Piac-utca 42. SZ.

Ahol javítások is legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek

Magyar nyelv elsajátítása

céljából 10 és 12 éves fiatalokat cserébe adnám Debrecenbe izraelita szülőkhez két hasonló koru gyermekért (lehet leány is) kiknek viszont alkalmuk volna németül megtanulni. Városunkban 6 oszt. állami elemi népiskola van.

Bővebb felvilágosítást levélben adok 1276

Gärtner Fülöp, Szepeshéla

Vendéglő- és kávéházi berendezések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból

„Szabadalmazott jégsekényeket”

önműködő fagyaltgépeket legjobb minőségű szódavíz készülékeket, tükrözött kerti golyókat, sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket a legnagyobb választékban és legutányosabb árak mellett ajánl

1280 **Kaszanyitzky Endre**

üveg-, porcellán-, lámpa-, háztartási diszárak nagykereskedése Piac-u. 57. Épület- és portálé üvegezési vállalat.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre **mojai**

„ÁGNES”

FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Debrecenben: 1103

Csanak József urnál.